

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

9DE ÅRG.

DEN 24 NOVEMBER 1907.

N^o 8.

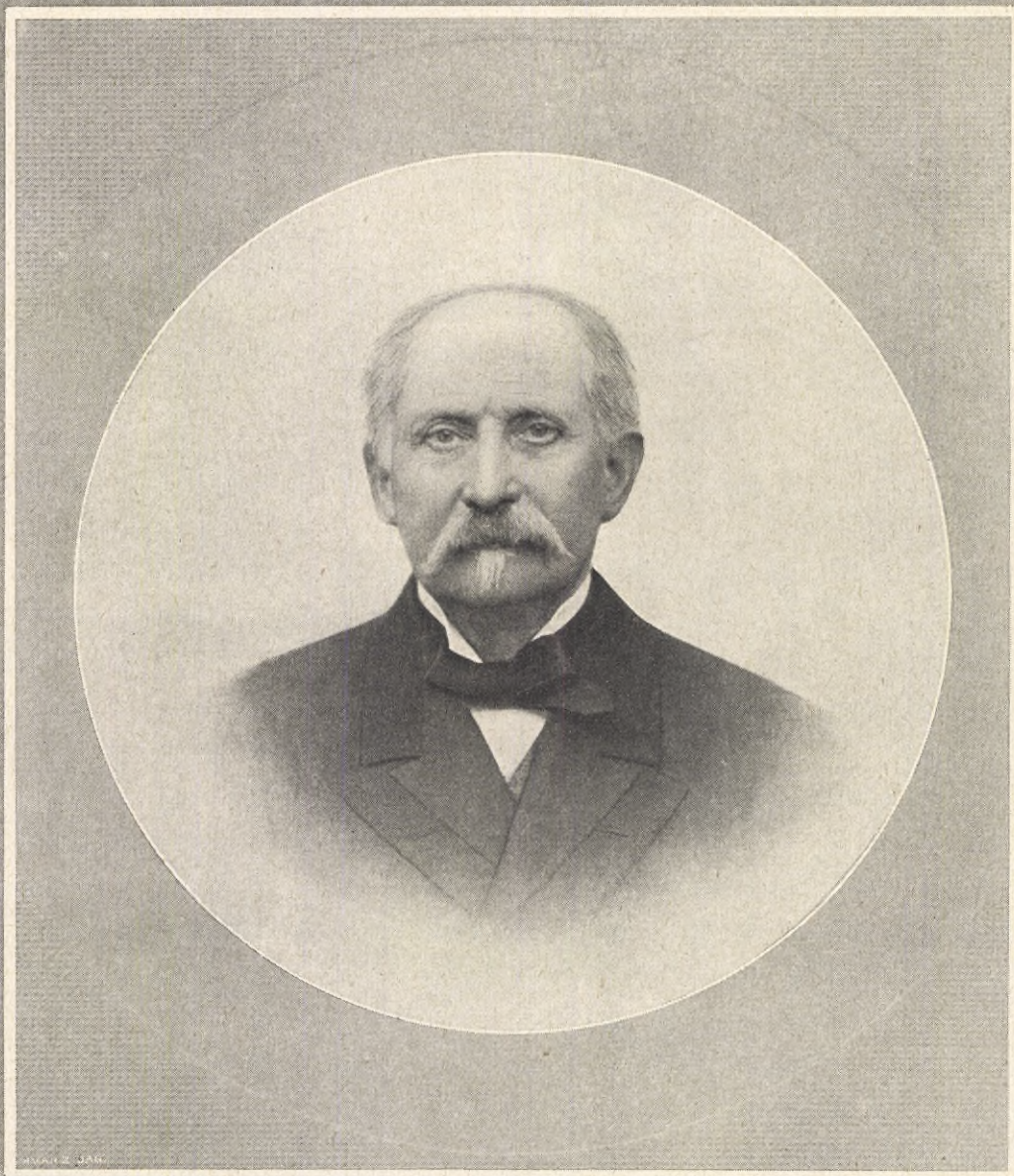


Foto. Lindheborg, Jönköping.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Stålm.—Gbg.

A. Kallgren

JONAS HENRIK KELLGREN.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den stora allmänheten känner säkerligen Jonas Henrik Kellgren mest såsom den fosterlandsälskande man, hvilken ådagalagt sitt berömvärda intresse för utvecklandet af svenska folkets värnkraft genom instiftande af det ståtliga vandringspris, "den Kellgrenska vandringspokalen", hvarmed han velat egga sina landsmän till skjutskicklighetens uppöfvande. Den frivilliga skytterörelsen, detta kraftiga komplement till den militära utbildningen, har också på andra sätt rönt denne intresserade mans uppmuntran.

Då direktör Kellgren i dessa dagar fyller 70 år, kan det vara på sin plats att erinra om andra sidor af hans verksamhet, om hans egentliga lifsuppgift, genom hvilken han också förskaffat sig en vid krets af tacksamma medmänniskor här liksom i utlandet.

Det är på sjukgymnastikens område, som direktör Kellgren varit en banbrytare och föregångsman, och trots de kontroverser med en del läkare, till hvilka hans system fört, torde nu kunna sägas att hans principer rönt allt större erkännande och att deras hälsobringande resultat besekrat de flesta af hans antagonisters betänkligheter.

Jonas Henrik Kellgren är född den 24 nov. 1837 i Alingsås, son till kaptenen Jonas Henrik Kellgren och Beata Carolina Sjöberg. Sedan Kellgren år 1855

legionen i Algeriet. Denna föresats kom dock icke till utförande. Kellgren stannade i Bremen, där han tog anställning vid Ulrichs gymnastiska institut. Redan följande året upprättade han emellertid eget institut i Gotha.

Det system, som Kellgren tillämpar, är det Lingska sjukgymnastiksystemet — han tog själf examen för dettas skapare — hvilket han kompletterat med manuel nervbehandling, hvars principer han själf uttänkt. Genom denna kombination af behandlingsmetoder har han i en mängd sjukdomsfall, äfven sådana som ansetts obotliga, lyckats återställa hälsan eller åtminstone åstadkomma väsentlig förbättring. Det uppgifves att han med obestridlig framgång behandlat till och med fall af mångårigt lung- och underlifslidande, halsluxationer, ryggmärgslidanden o. s. v.

Emellertid blef den praktik, han utöfvade i Gotha, så ansträngande att han fann sig föranledd att byta om verksamhetsfält. Ett nytt sådant fann han i London. Detta blef både mera inbringande och tog hans krafter mindre i anspråk. Den framgång, han vann i den engelska metropolen, var storartad och hans anseende som sjukgymnast växte med hvar dag. Under en del somrar, åren 1877—1883, praktiserade han äfven vid den fashionable badorten Norderney, på den preussiska Nordsjö-ön med samma namn.

Den energiske mannen var dock icke nöjd med dessa sina framgångar utan utsträckt sin verksamhet därhän att han upprättade filialer på kontinenten, en år 1883 i Baden-Baden och en år 1884 i Paris, hvilka sedermera öfvertogs af andra. Men i samma mån som Kellgrens rykte som sjukgymnast växte tillkommo flera filialer, efter mönstret af hans institut, såsom i Berlin, Frankfurt am Main, Lyon, Wien, Dresden, Newyork, Ottava m. fl. platser. Dessa ha upprättats af elever, som under årens lopp utbildats af Kellgren.



TVÄNNE BILDER FRÅN KELLGREN'SKA INSTITUTET I LONDON: Konsultationsrummet

i Lund aflagt mogenhetsexamen gick han in vid Västgöta-Dals regemente, där han år 1864 avancerade till löjtnant, hvarpå han genomgick en kurs vid Gymnastiska centralinstitutet.

Så drabbades den unge löjtnanten af en stor sorg, i det att döden frånryckte honom både maka och barn. Nedtryckt af dessa förluster och därtill plågad af ekonomiska motgångar lammade han år 1869 Sverige med föresats att inträda i främlings-



efter fotografier

GYMNASTIKSALEN.

Kliché: Bengt Silfversparre.

Bland hans elever kunna nämnas skridskokungen Grenander, frih. Rolf Cederström (sedermera gift med Adelina Patti) m. fl.

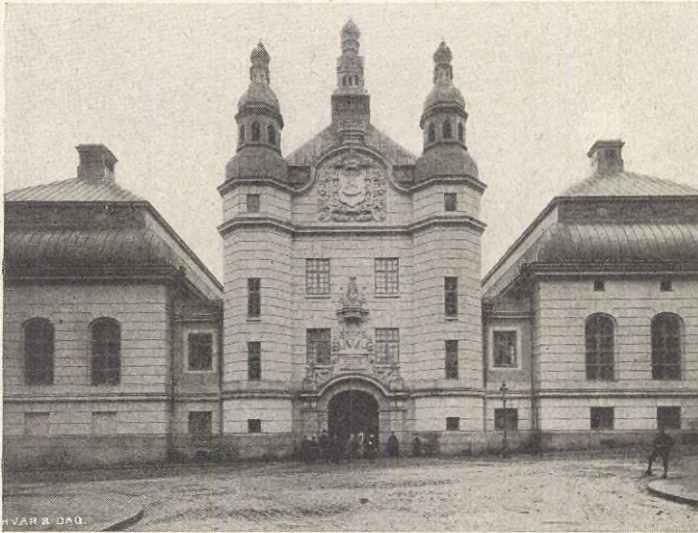
Men icke håller Kellgrens fädernesland har blifvit lottlöst. Den tredje filial, som Kellgren skapade, för-lade han till egendomen Sanna några kilometer utan-för Jönköping. Detta sanatorium, som grundades 1866 och till en början hölls öppet endast om som-rarna, omdanades år 1903 till äfven vintersanatorium, samtidigt med att Kellgren själf slog sig ned därstä-des och omhändertog öfverledningen af detsamma. Nu är Sanna sanatorium — där som bekant drotnin-gen bland andra sökt återvinna hälsan — med sina stora parkarealer, sina komfortabelt inredda villor för patienterna, en mönsterinstitution i sitt slag. Om

somrarna är patienternas antal fulltaligt och äfven un-der vintersejouren respektabelt. Till direktör Kell-grens berömmelse må nämnas, att han på Sanna ut-öfvar stor välgörenhet, i det att många fattiga pati-enter där få gratis både vård och uppehälle.

Bland de patienter som direktör Kellgren haft, torde kanske också böra nämnas österrikiska änkekejsarin-nan Elisabeth.

Det stora sjukgymnastiska institutet i London har nu öfvertagits af sonen Harry Kellgren, f. d. under-löjtnant vid Kronprinsens husarregemente. Direktör Kellgrens bror, Arvid Kellgren, är med. d:r i Edin-burgh och anses äfven han vara särdeles framstående på den manuella behandlingens område.

STOCKHOLMS NYA POLISHUS.



H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

Kitché: Bengt Sjöforsparre.

DET VACKRA NYA POLISHUSET OCH RANSAKNINGSFÄNGELSET I STOCKHOLM, i kvarteren Plommonrådet och Kronberg, nalkas nu sin fullbordan.

FÖRSTE STADSFISKAL L. STENDAHL

har i dagarna lämnat in sin afskedsansökan som detektivchef för Stockholm, hvilken be-fattning han frånträder 1 januari nästa år. Som stadsfiskal kvarstår likväl herr Stendahl, hvilken i sitt ämbete gjort sig känd som en



Foto Dahlgren, Upsala.

Kitché: Bengt Sjöforsparre.

om också sträf och något hårdhänt likväl kraftfull och rättträdig chef för vår polismakt.

NYNÄS' HAFSBAD INVIGES.



Fot. H Fkegren, Nynä hamn.

Den 15 november voro bl. a. ett stort antal af hufvudstadens läkare församlade ute i Nynäs' villastad, i och för invigning af den nu fullt färdiga modärta och synnerligen komfortabla som-

mar- och vinterkurorten Nynäs. Å vår foto, tagen vid invig-ningen, synas: Landshöfding Isberg (1), Kanslissekreterare Nor-ström (2), Öfverläkaren d:r Bergqvist (3).

Kitché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Skåtm.—Gbg

AUGUST STRINDBERG SOM MÅLARE.

För den som känner det mångfrestande i August Strindbergs geni, som knappt lämnat någon konstart oförsökt för att ge uttryck åt det oroliga sökande, hvilket är hans artistskaps väsen, innebär det knappt någonting förvånande, att han också pröfvat måleriet. Här som på



många andra fält måste hans insats betraktas som experiment — låt vara geniala experiment. En professional kunde helt visst göra graverande invändningar mot den rent tekniska sidan af berörda experiment —

hvad som är säkert är, att de inte lämna en utan ett starkt och skakande intryck af en ständigt vakande originalitet. Betrakta exempelvis den här



H. S. D. STÖCKHOLMSFOTOGRAF

»VÄGEN» — OCH TVENNE ANDRA TAFLOR AF AUGUST STRINDBERG.

Klubb - Renet Sjöförsvar

reproducerade bilden med sin hotfulla vågkam — minnet af en vision, som förföljde Strindberg under en resa öfver Östersjön. Eller ängen med sina sällsamma, röda tistelbladiga växter. Själva konturerna i sagda

skisser ha dessvärre mindre fångslat upphofsmanen — det är mer i färgernas oroliga och vilda dissonanser han funnit uttryck för själens erfarenheter

INTIMA TEATERN.



H. S. D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.
 INTERIÖR AF INTIMA TEATERN. Åskådarplatsernas antal är ej mer än 160.]

*
 AUGUST FALK, Intima teaterns entusiastiske och energiske direktör och skapare.

*
 DAMERNAS FOAJÉ. I hörne en ungdomsbyst af Strindberg modellerad af Lewy.



Stockholm har erhållit sin tionde teater och samtidigt sin första med utslutande inhemsk repertoar. Den har fått sitt hemvist vid Norra Bantorget, inrymd i första våningen till ett modärnt privathus, och afviker också till sitt yttre väsentligt från den typ af nöjeslokaler vi svenskar blifvit vanda vid.

Själftva salongen är mindre än någon af våra öfriga teaters — något, som ju står i samklang med teaterns namn. Priserna komma därför också att sättas något högre än de öfliga — något, som praktiskt taget kommer att balanseras genom frånvaron af tamburafgifter och — servering. Restaurantafdelningen, som annars tar så stort utrymme i anspråk, ersättes nämligen på Intima teatern af ett röktrum, som med sina växtgrupper påminner om de parisiska småteaternes foajé. Här kommer inte att serveras annat än sodavatten, hvilket från sifoner kostnadsfritt tillhandahålles publiken. Direktör Falk hyllar nämligen den åsikten, att lika väl som alkoholförtäringen går för sig utan konst, kan också konsten reda sig utan alkohol. Och hans repertoar kommer helt visst inte heller att

omfatta sådana pjäser, som nödvändiggöra salongsberusningens blida och försonliga blick på företeelserna.

I konversationsrummets midt tronar den mäktiga bröstbilden af teaterns skyddsherre, August Strindberg, och under de två första åren blir det utslutande hans dramatik, som kommer att spelas. Sedan kommer inte direktör Falk att från sina affischer utsluta den spirande ungsvenska dramatiken i öfrigt — ifall vi få någon. Man har på några håll visat ovilja mot hans företag ur den synpunkten, att det skulle medföra en olämplig splittring nu när vår nationalteater skall till att slå upp sina portar. Men den som har sett Intima teatern på en gång anspråkslösa och förnäma miljö, han känner sig fullt lugnad från farhågorna om konkurrens med någon som hälst nationalteater.

A. M—r.

Främst af hänsyn till resp. fotografer men äfven af trycktekniska skäl är H. S. D. förhindrad att vare sig utlåna, uthyra eller försälja sina använda klischeer. ■ ■ ■

Vi ha lärt oss inse i vårt land, att vi hittillsdags i nittio fall af hundra gått öfverån efter vatten.

Och med medvetandet härom har födts en kraftig vilja till förändring af dessa nationellt allt annat än gynnsamma eller glädjande förhållanden.

Ett exempel härpå, så godt som trots något annat,



MÖSSEBERGS NYA VINTERSANATORIUM.



Foto. Ludvig Ericson, Sköfde. SALONG i Mössebergs nya vintersanatorium.

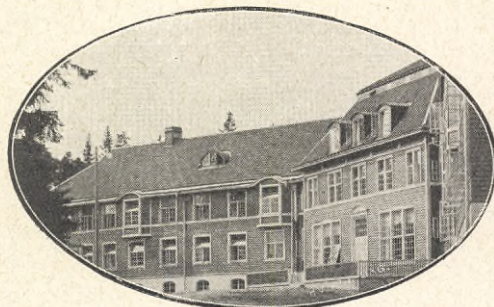
Kliché: Bengt Silfverparre.

är det nyvaknade intresset för inrättandet af inhemska sanatorier och rekreationsorter — klimatiskt lämpliga platser därtill ha vi nog och öfvernog.

Mössebergs vintersanatorium är den senast invigda anstalten af detta slag.

Vattenkuranstalten å Mösseberg har sedan länge åtnjutit ett välgrundadt rykte såsom en af landets främsta och en verklig mönsteranstalt. Och då det nu utvidgats med ett ståtligt vintersanatorium, torde det stå väl utrustadt att upptaga kampen med det i mycket underlägsna Holmenkollen och andra berömda

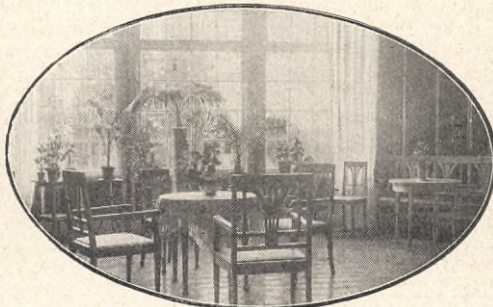
Även Säfsjö sanatorium, beläget på småländska höglandet och ett trettioårigt gammalt, har innevarande sommar utvidgats med en större, tidsenlig byggnad. Sanatoriet är efter denna utvidgning det största privata i vårt land och kan nu emottaga ett 90-tal patienter. — Den nya sanatoriebyggnaden är synnerligen ändamålsenligt och bekvämt inrättad. Patientrummen, till största delen belägna åt söder, äro ljusa och trefliga, och såväl där som öfverallt i byggnaden har man iakttagit den för de sjuke viktiga principen med glada, ljusa färger. Från byggnaden



Amatörfoto.

NYBYGGNAD VID SÄFSJÖ SANATORIUM.

Kliché: Bengt Silfverparre.



Amatörfoto.

SÄFSJÖ SANATORIUM: Nya musikrummet.

Kliché: Bengt Silfverparre.

leder en täckt gång till den 80 meter långa ligg-hallen.

Den nya anläggningen har kostat närmare en half mill. kr.

*

Hultafors' sanatorium. Halfannan mil från Göteborg, invid Boråsbanan, ligger på en höjd af 500 meter öfver hafsytan Hultafors' nya sanatorium, hvars invigning kommer att ske i midten af december.

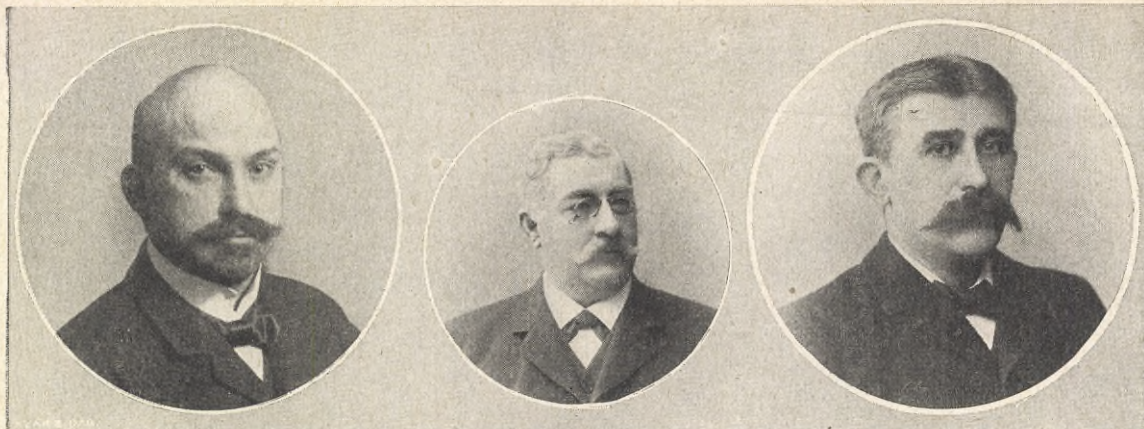
Den präktiga trevåningsbyggnaden är belägen med härlig utsikt öfver den idylliska örika Viareds-sjön; och en hög och ren luft, ett fridfullt läge och skogrika omgifningar göra det modärnt inredda sanatoriet till en verklig rekreati- och kurort.



Efter fotografier.

HULTAFORS' SANATORIUM.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Ståfverparre Sklm.—Gbg.



Efter porträtt.

M. R. SAHLIN,
den afgående generaldirektören och chefen
för statens järnvägar. (Helsidesportr. se H. S. D.
årg. V: 6.)

V. KLEMMING,
utnämnd till öfverdirektör och sous-
chef.

Kliché, Kem. A.-B. Hengt Sjöversparre Sthlm.—Og
F. V. H. PEGELOW,

den nye generaldirektören för statens järn-
vägar. (Vi torde snart återkomma med hel-
sidesportr. och biografi.)

ETT HELT LIF.

FÖR HVAR 8 DAG AF HERMAN BANG.

Hon kommer hvarje dag på samma tid, klockan 12 eller nej, kl. 10 minuter före 12. Just som matsedlarna lagts fram på borden, och innan någon annan af middagsgästerna är kommen, kommer hon. Hon öppnar dörren helt varsamt, nästan bara på glänt eller som ville hon smyga sig in så obemärkt som möjligt och sätter sig alltid på samma plats längst in i vrån där det till och med mitt på dagen är halfmörkt.

Så tunna händer hon har, när hon får af sig de gamla silkesvantarna och tar upp matsedeln.

Karl, kyparen, hälsar henne blott med en half nick.

Hon håller matsedeln alldeles in på ansiktet, så nära att kanten nästan snuddar vid hennes pannhår. Det är grått och urblekt, men klippt är det som efter en spilkum, och hon läser först den ena sidan, så den andra, tills hon med en liten förskrämd nick — en ung flickas nick — säger till, alltid om samma rätt.

Hon tillfogar sakta, med en röst som om hon stod vid dörren och tiggde — "Som vanligt".

ARKITEKTEN P. O. HALLMAN.

Länge har frågan om Ladugårdsgårdes bebyggande stått på dagordningen i Stockholm. Att den nu torde närma sig en lycklig lösning beror nog till väsentlig del på, att uppdraget till utarbetandet af en ny stadsplan för framtidens Östermalm lagts i arkitekten Hallmans insiktsfulla och förfarna händer.

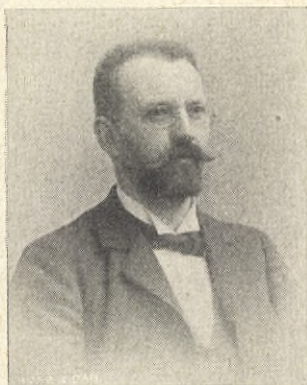


Foto. Anna Edlund, Sthlm.
P. O. HALLMAN.

Arkitekt Hallman innehar befattning som arkitekt i öfverintendentämbetet och t. f. stadsarkitekt.

Karl hämtar in det, ett grått något — något med potatis, en liten struntportion, nedslängd på tallriken.

— Å, brukar jag säga till mig själf, det är en halfportion.

Jag ser förstulet på henne medan hon äter, hennes långa händer darra, när hon börjar att äta, och Karl, som har blifvit stående vid mitt bord och uppsnappat min blick, får millionstadens leende kring sin mun och säger:

— Hon ger lektioner.

Och strax efteråt tillägger han:

— I piano.

Jag fortsätter att se på henne, medan folk börjar komma och medan hon äter. Hon äter långsamt och följer hvar ankommande med ögonen (de ögonen måtte allt varit bra vackra, innan de sjönko så djupt i sina hål) — skyggt och likväl nyfiket som en som längtar efter att känna igen människor och själf bli igenkänd.

När hon har ätit, lägger hon stillsamt nickelpångarna uppräknade på yttersta kanten af bordet.

Och hon går, i sin lilla mantilj, med de stora ögonen halfslutna, ut genom dörröppningen. Nu går hon där nedböjd förbi fönstret. Den krökta ryggen, javisst — det är pianot förstås. — Det är märkvärdigt, säger Karl, som åter står vid mitt bord, och han rycker på sina eleganta axlar: Hon flyttar minsann också.

— Hur, frågar jag, hur menar ni?

— Jo, för sex år sedan, då jag var på Nürnbergerrestaurangen, herrn vet, då den var ny... hela kvarteret däromkring var nytt, då brukade hon äta där... och nu, då jag händelsevis har råkat komma hit, också i en ny stadsdel, så är hon här — också...

— Ja, det är ju underligt, säger jag.

— Ja, inte sannt, säger Karl. För inte kan en så'n gammal harpa (och vid ordet "harpa" biter han sig med mycket hvita tänder i den mycket röda läppen) stå ut med att torka ut nya hus mot half hyra som annars är vanligt. — Plötsligt talar herr Karl hastigare och i en half förvånad ton:

— Men inte sannt! Det är ingenting, som inte är möjligt här i tillvaron, som man säger... Barberaren till exempel, har herrn sett honom? Här på hörnet... Han är ju halt och så där och sned i ryggen...

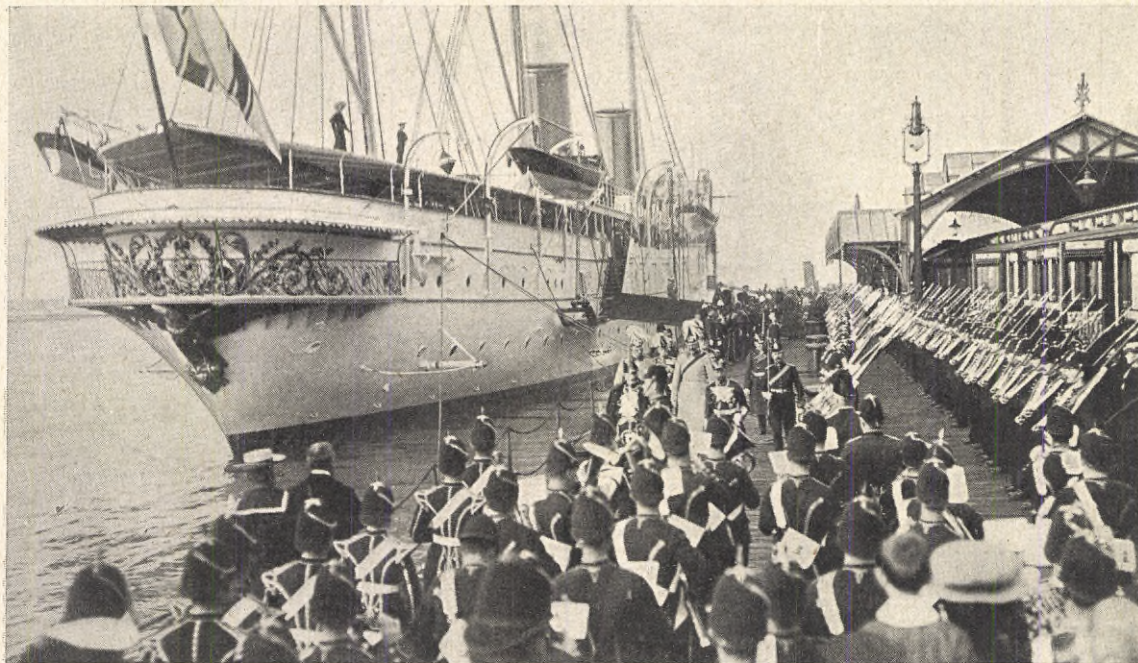
(Forts. å sid. 126.)

KEJSAR WILHELMS BESÖK I ENGLAND.

Ett besök af det tyska kejsarparet vid engelska hofvet kunde ju tyckas vara en ganska naturlig sak, isynnerhet som släktskapen mellan de båda monarkfamiljerna ju är ganska nära. Värkliga förhållandet är emellertid, att de politiska hänsynen under de senare åren så godt som fullständigt skjutit familjekänslorna åt sidan.

Det har med orätt sagts, att de engelsk-tyska missstämningarnes för Europa mindre behagliga tid tog sin början med Edward VII:s tronbestigning, men faktum är, att de förefunnos långt förut och i grund och botten ha sin förklaring i Englands djupa motvilja mot den Bismarckska krigs- och klasspolitiken.

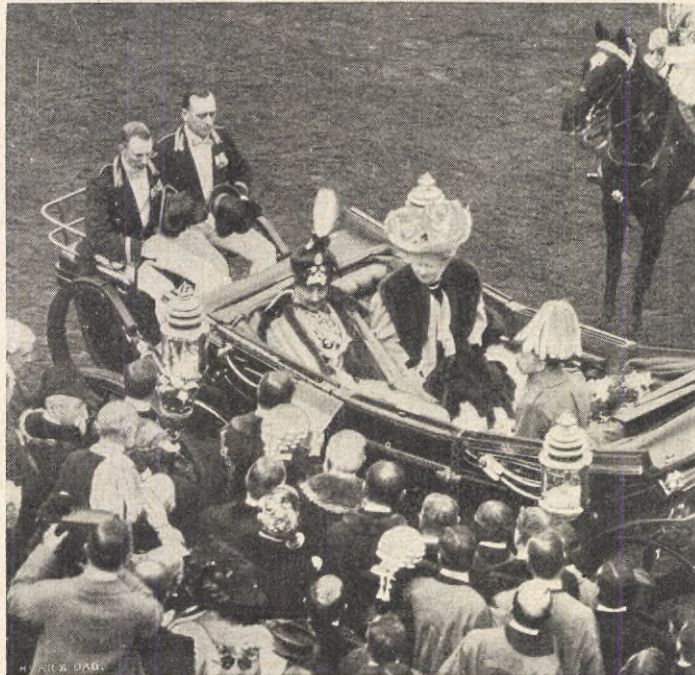
gens gång icke blifva störd af stämmingspolitik och tidningspolemik — i verkligheten alla betingelser för att på denna punkt taga arf efter Caprivi. England hade på den tiden för öfrigt andra och viktigare grunder för en anslutning till Tyskland än de först i ögonen fallande. Till släktskapen och sympatien mellan de båda staternas ledande personligheter och den väldiga handelsförbindelsen mellan de båda folken kom det faktum, att England i Östasien och på andra punkter i världen kände sig starkt tryckt af sin ensamma ställning och (trots lord Roseberys stora ansträngningar för att uppnå ett samförstånd



Under den nya æran i Tyskland efter Bismarcks fall hade Tyskland de bästa kort på hand i fråga om sitt förhållande till England. Mellan den unge kejsaren och hans mormor gjorde sig släktskapskänslorna i hög grad gällande.

Kejsaren själf var personligen populär i England, och de ledande engelska politikerna mötte efter Bismarcks och hans mäns aflägsnande de nya tyska statsmännen med oförbehållsam sympati.

Bismarcks närmaste efterträdare, greve Caprivi, stod i högt anseende hos engelsmännen och både Hohenzollern och Bülow hade — om den naturliga utveckling



Öfre bilden: KEJSAREN LANDSTIGER I PORTSMOUTH. Vid hans sida prinsens af Wales. T. v. synes Hohenzollern.

Nedre bilden: KEJSAREN HÅLSAS AF WESTMINSTER CORPORATION, LONDON.

med Ryssland) efterhand kom till den erfarenheten, att förhandlingar och aftal med den ryska diplomaten voro rätt onyttiga. Det gick så långt, att t. o. m. en ledande minister, Chamberlain, oföfentligt tillkännagaf sina misstankar rörande ryska löften och förklaringar.

Trots allt svek emellertid Tyskland, när det kom till kritan. Det aflägsnade sig från England i Östasien, emedan det icke hade lust att stöta Ryssland för hufvudet. Den tyska politiken tog dock icke riktigt ödesdigert fel om kursen, förrän under engelsmännens krig i Sydafrika. Kejsar Wilhelms berömda

telegram till president Krüger — lyckönskande med anledning af Jamesons tillfångatagande — står som ett ingalunda glädjande minnesmärke öfver tysk utrikespolitik under de senaste tio åren. Härifrån daterar sig i själfva verket den nyaste och skarpaste motsättningen mellan de båda besläktade folken.

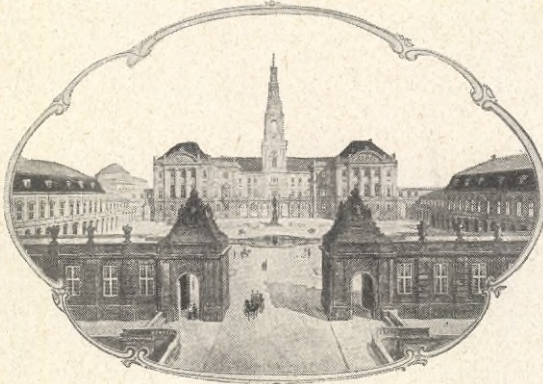
Sedan dessa år kring sekelskiftet har förhållandet mellan England och Tyskland icke varit det bästa, ibland har det haft en afgjordt fientlig karaktär, men senare stora världshändelser i förbindelse med inre politiska företeelser, som bl. a. fört mera försonliga element till makten i England, förde småningom tingen in på en väg, som, om Tyskland varit i stånd att se klart framåt i tiden, tämligen lätt och snart skulle ha ledt till återupprättande af ett fullt vänskapligt förhållande mellan de båda makterna.

Men så kom Marocko. Tyskland kastade sig, utan att dess intressen på någon punkt voro hotade, in i en bitter strid med västmakterna, som redan traktatmässigt ordnat Marocko-frågan. Denna strid slutade som bekant med Tysklands isolering och

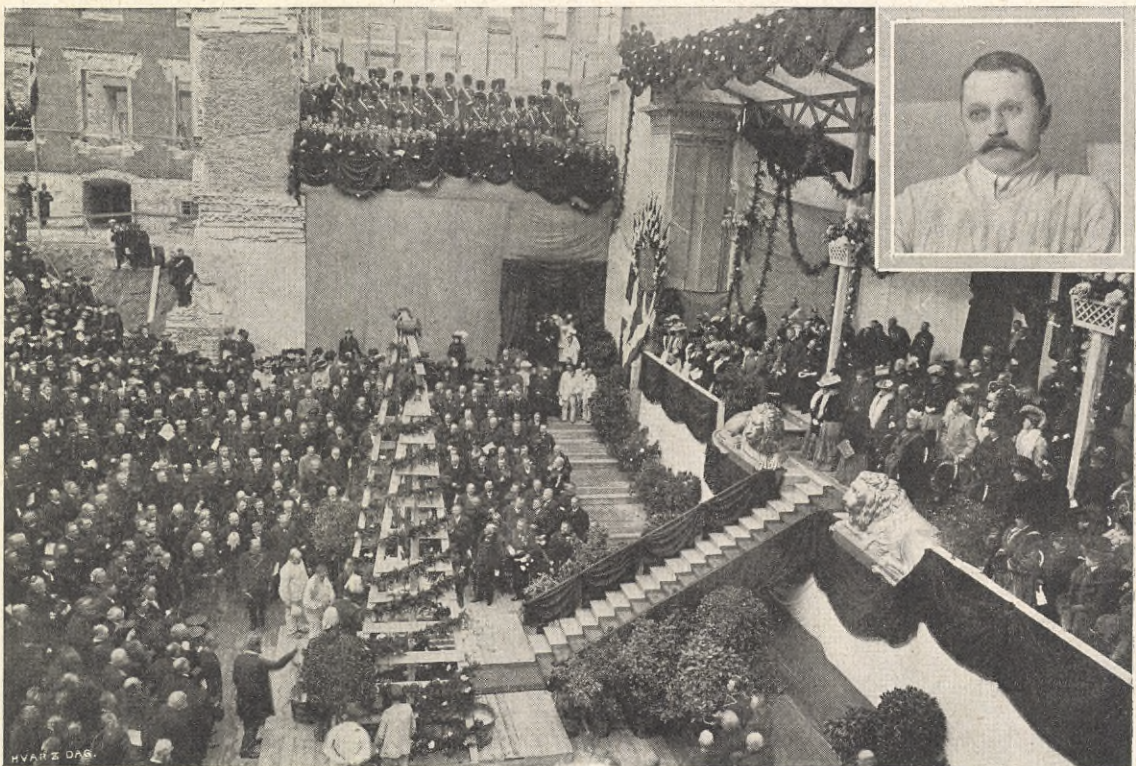
sammankallandet af den med spänning afvaktade Algeciraskonferensen.

Det är blott ett år sedan dess och dock håller Tyskland redan på att glömma den upprörda period i dess utrikespolitiska annaler, som betecknas med namnet Marocko. Trots Algeciras konferensens stora misräkningar, trots Casablanca och i samband därmed stående rätt vanskliga ersättningsfrågor o. d. råder intet tvifvel om att förhållandet mellan Tyskland och västmakterna under innevarande år varit stadt i en gynnsam, af en allt höfligare och godmodigare ton präglad utveckling.

Den politiska luften öfver Kanalen och Nordsjön är för ögonblicket ljusare och klarare än den varit på många år. Det är all anledning att tro, att det i dagarna tilländabragta hjärtliga mötet mellan kung Edward och kejsar Wilhelm samt det personliga tankeutbytet mellan de båda makternas utrikespolitiska förtroendemän är att betrakta som en för de båda folken och för alla fredsälskande nationer glädjande och lyckobringande händelse.



KRISTIANSBORG, SÅDANT DET BLIR: ARKITEKT JÖRGENSENS PLANRITNING. — KONUNG FREDRIK LÄGGER GRUNDSTENEN. — DET NYA KRISTIANSBORGS ARKITEKT, DEN UNGE THORVALD JÖRGENSEN.



Fredagen den 15 november lade den danske konungen grundstenen till det nya Kristiansborgs slott. Under de 23 år, som förflutit sedan en nattlig brand tillintetgjorde det tidigare Kristiansborg, har slottet

legat i ruiner. Det blifvande palatset skall icke endast tjäna som kungaborg utan ock som säte för riksdagen och Højesteret. Återuppbyggandet kommer att kräfva ett tiotal år.



Foto. Kaudern, Sthlm.
FRÖKEN BEHLE, det svenska Duncaninstituts ledarinna.

Vår tid har sett intresset för den kroppsliga kulturen väkna till nytt lif på ett sätt som kan ge oss rätt att inom många af dess grenar jämföra oss med antiken. Så ifråga om den skulptura konsten, så också på idrottens fält. Hvarför skulle dansen ensamt bli oberörd af en sådan renaissance?

Hos grekerna hade själfva begreppet dans en vidsträcktare innebörd än i modern tid. Man kan säga, att det var den högsta exponenten för skönheten och värdigheten i rörelser och gång. När därför den moderna amerikanska Isadora Duncan på nytt ville skapa om dansen från förkonstling till konst, var det helle- nernas dans hon satte som ögonmärke för undervisningen vid sitt ryktbara institut. Där i Grunewald utanför Berlin har hon samlat kring sig en skara lärjungar, af hvilka många ha gått ut som apostlar och bil-

dat afläggare af hennes skola. Så har också Stockholm i år genom fröken Behle, som först lärde känna den amerikanska reformatri- sen under hennes gästuppträdande där, fått sitt första Duncaninstitut — att det kommer att följa fler, därför borgar själfva den sunnda naturligheten i grundsatsen.

Vid fröken Behles institut går det nämligen inte i första rummet ut på att lära sig dansa, utan på hvad man skulle vilja kalla skönhetsgymnastik. Salen ser ut som en gymnastiksal, med bommar och klättringsattiralj. Det första eleverna få ta itu med är att lära sig gå och



H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KILB:s Besigt Skifverparre.

springa, bära upp sin kropp med plastisk jämvikt och så vidare. Under de femton timmar, den elementära kursen omfattar, hinna de håller inte mycket längre. Sedan följa några enkla klassiska danser. — Kostymen är — både af stilhänsyn och rörlighetsskäl — en löst fallande hellensk dräkt i blå färg. Bland sina lärjungar har fröken Behle, som för öfrigt själf studerat plastik också för prof. Jaques-Dalcroze i Genève, både vuxna damer och barn. Vår bild visar några af de yngsta deltagarne i hennes skönhetskurser.

EN 16-ÅRING SOM NÅTT MÄSTERSKAPET.

Den af ett plötsligt rykte som fenomen omtalade violinisten Kathleen Parlow — endast 16-årig — har nu hunnit till Sverige. Det är svårt nog att yttra sig om hennes utomordentliga konst — man har så få ord till öfvers, som icke redan äro nötta. Och att beundra henne som fenomen, lägga relativiteten som måttstock vid bedömandet och pointera det till synes orimliga förhållandet mellan lefnadsår och konstnärlig mognad, går håller icke. Ty hon har icke väl dragit några stråk, förrän man mister all lust till underbarnsreflexioner och ger sig på nåd och onåd: ty den medryckande lidelsen hos denna halvuxna flicka med de ännu kantiga rörelserna och de nyckfullt obehärskade kasten är icke att stå emot.

Det bästa beviset på hennes förmåga att binda publiken är, att icke ens den "sångerska", som impressarion ansett lämpligt att engagera för programmets utfyllande, lyckades omintetgöra andakten.

Hans Honom.



Efter porträtt.

KATHLEEN PARLOW.

Kilché: Bengt Skifverparre.

SVERIGES SEGERMINNEN.

Att Svea rikets trofésamlingar både i storlek och kulturhistoriskt värde skola öfverträffa nästan alla andra länders är ju förklarligt och naturligt. Ett folk som likt vårt segrat på halfva Europas slagfält, som beröfvat moskoviter, kroater, österrikare, sachsare, danskar och norrmän deras härmärken, måste ha en sällsynt rik och brokig samling fälttecken att uppvisa. Så är också förhållandet, trots det att ett stort antal af våra troféer genom vanskötsel kommit att gå förorade.

Redan för århundraden sedan fördes frågan om ett passande förvaringsrum för våra segerminnen på tal.



Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silversparre.

TROFÉERNAS FÖRVARINGSRUM I NORDISKA MUSEET.

I ett memorial till regeringen föreslår Axel Oxenstierna "att i Stokholm på en bequemb ort antingen ved stranden eller å Skeppsholmen bygges trenne ståflege, longe, brede och höge tyghus" för att där inrymma alla troféer, som vunnits från "Pålenske chroanen i Lijflandh, Litthoven, Pryssen eller Påhland — sedan de ifrån Muskoviterna, dännäst de ifrån Danmark, sijst de häruthe ifrån Keijsaren och Ligan".



Efter fotografi.

RYSK GARDESFANA tagen vid Narva. Kliché: Bengt Silversparre.

Planen kom likväl inte att sättas i verket, och först under Karl X Gustaf, då nya troféer börjat strömma in, samlades de i rustkammaren. Här måste de likväl maka åt sig för moderna vapen. Rustmästaren Kasparson skriver år 1670, att han funnit troféerna "uthi en vrå ihopkastade och af råttorna illa sönderskurne, som och förmultnade". Tessins förslag till en magnifik *Ruhmes-halle* vid det nuvarande Karl XII:s torg kom ju heller aldrig att sättas i verket. Efter växlande öden hamnade fanorna 1817 i Riddarholmskyrkan.

Där ha de likväl haft sin förnämsta förfallsperiod. Uppsättningen i buketter på grafhvalfsväggarna var nog dekorativ, men för troféernas bevarande högst ogynnsam. Våra fotografier visa, hur dukarne multnat efter vecken, i hvilka de blifvit hängda — bortsedt från den åverkan af fukt och södersol, som fördärfvat ett stort antal af segertecknen. Det var därför nog ett välbetänkt steg — trots de stämningsskäl, som reste sig däremot — att se sig om efter en annan förvaringsort åt dem. Så blefvo troféerna provisoriskt inhysta i Nordiska museet, där konserveringsarbetet, som beräknas kräva en tid af bortåt tio år, tagit sin början under intendenten friherre Cederströms insiktsfulla ledning.

Trots alla förluster finns det nämligen ännu mycket att ta vara på. Vår trofésamling omfattar nämligen inte mindre än 1,291 infanterifanor, 385 stänger med fanrester, 382 standar och dragonfanor, 202 stänger med rester af samma grupp, 280 nakna stänger, 153 fästningsflaggor, vimplar och gösar, 8 trumpetfanor, 36 puktacken, 46 trummor, 132 pukor, 38 marsch- och revejppipor, 4 knippen fästningsnycklar och 28 andra fälttecken — oräknadt 1,405 lansfanor, hvilka knappt kunna räknas som troféer. Hvarje rysk ryttare har nämligen en af dem på sin lans. Att de pukor som äro synliga på bilden, kommit att tillhöra samlingen, har sin grund i att de buro vimplar, hvilka de fått göra sällskap.

Allt som allt torde vår trofésamling kunna betecknas som inte bara den största, utan också den kulturhistoriskt värdefullaste i världen. Det är därför på tiden, att den blir systematiserad och får en tillräckligt rymlig, värdig lokal sig upplåten. För att i längden bibehållas, måste nämligen dukarna hänga lodrätt ner från horisontala stänger utan att beröra hvarandra — ett arrangemang, som ju fordrar rätt stort utrymme, *men bara takutrymme*, hvarför det ju förträffligt låter sig kombineras med andra samlingar. När därför ett museum för Sverige här och flotta kommer till stånd, är det väl både troligt och önskvärdt att minnena från vår storhetstid där omsider få sitt naturliga hem.



TROFÉ FRÅN 30-ÅRIGA KRIGET. Prof på hur fanorna förmultnat i Riddarholmskyrkan

VÅR FÖRSTA LANDTHUSHÅLLNINGSSKOLA.

Vårt land har hittills saknat en utbildningsanstalt för dem som vilja verka som handledare för landsbygdens kvinnor i fråga om småbrukarhemmens skötande. Våra hittillsvarande hushållsskolor ha vanligen varit inskränkta till att omfatta matlagning och mestadels afsetts för unga damer ur mera välsituerade stadshem.

Den i dagarna — den 14 november — på Rimforsa i Östergötland invigda landthushåll-

ningsskolan, upprättad af Fredrika Bremerförbundet, är just en sådan skola, där unga kvinnor skola utbildas till lärarinnor, som en gång i sin tur kunna undervisa de mindre landbrukarnes hustrur och döttrar om huru de bäst, och mest praktiskt, skola utföra sina göromål inom som utom hemmet.

Som läroämnen i den 3-åriga kursen ingå trädgårdsskötsel, kreatursvård (mjölkning m. m.), slöjd och matlagning (huslig ekonomi). Och, rationellt skött som skolan säkert blir under Fredrika Bremerförbundets insiktsfulla ledning, kan man med visshet påräkna, att därifrån skola utgå många duktiga lärarinnor. Antalet elever är i. n. 23. Som kompetensvillkor är uppställt afgångsbetyg från 8:nde klass.

För sin uppkomst har anstalten att tacka konsul Oscar Ekman, som inköpte det vid Åsundens strand belägna turisthotellet i Rimforsa och kringliggande jord samt öfverlämnade dispositionsrätten af alltsammans till för-

bundet i och för det ändamål, hvarför den vackra gåfvan nu tagits i bruk.



Foto. Ad. Stahre, Kisa.

EN LEKTIONSTIMME.

Kitché: Bengt Sjöforsparre.



Foto. Ad. Stahre Kisa.

EXTERIÖR AF RIMFORSA NYA LANDTHUSHÅLLNINGSSKOLA.

Kitché: Bengt Sjöforsparre.

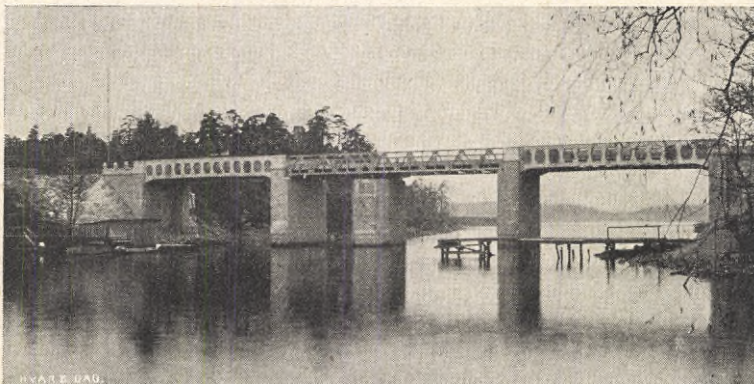


Foto D. E. Ingv. Lössen, Sthlm

EN NY BROBYGGNAD: MELLAN KUNGSHOLMEN OCH LILLA ESSINGEN.

Kitché: Bengt Sjöforsparre.

HUFVUDSTADEN SÖKER SIG UT.

En ny trafikled har i dagarne öppnats i hufvudstadens omgifningar, nämligen bron mellan Kungsholmen och Lilla Essingen, hvilken ö på sistone alltmera begvnt tagas i bruk af dittflytande industriella etablissemant.

Den nya bron representerar ett i Sverige nytt system — det är nämligen en armerad betongbro, hvarför ock dess afpröfning motsågs med intresse af fackmän. Profvet bestods emellertid synnerligt väl.

Brosparnen ha hvardera en längd af öfver 16 m.



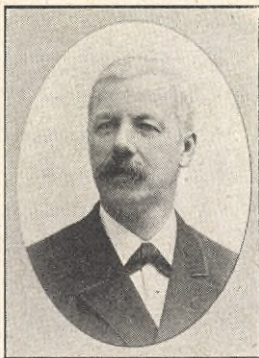
O. W. THULIN.

Fil jubeldoktorn, kyrkoherde Olof Thulin fyllde den 18 nov. 80 år. Stud.-ex. 47, fil dr. 50, prästvigd 66, kyrkoherde i Vålinge sedan 71, fil. jubeldoktor 1900.



C. G. A. KLINGSPOR.

Led af Riksd. F. K. godsägaren, frih. Carl Klingspor å Rabäck fyllde den 18 nov 60 år. U-löjtn. vid Göta Art. 68, kapten 83, afsked 93. Led. af Riksd. F. K. sedan 89. Landstingsman, kommuna.ordf. m. m.



J. G. SPANGENBERG.

Läroverksadjunkten Johan Gottlieb Spangenberg i Örebro fyllde den 20 nov. 60 år. Fil. kand. 53, adjunkt i Örebro 75, t. i rektor i Åsversund 86-95. Led. af riksd. A. K. för Örebro 1900-02, led. af Örebro stadstullmäktige och drätselkamare.



L. F. A. LÄFFLER.

Professorn L. F. A. Löffler, den namnkunnige språkforskaren, fyllde den 15 nov 60 år. L. aflade mogenhetsex. 66, tog 67 jur. fil. ex., men övergick snart från de juridiska studierna till de filologiska 71 fil. kand. med nord. språk som huvudämne, 72 promoverad till fil. dr., samma år doc i nord. språk vid Uppsala universitet. 81 utnämndes han till e. o. professor, men blef efter tvänne år sjuk och har därefter haft ständigt tjänstledighet till 04, då han afgick med pension.

Prof. L. har emellertid trots sin långa sjuklighet medhunnit mycket och värdefullt arbete: bl. a. har han med iver tagit del i kampen för en reviderad stafning. Han är en af de första, som i Sverige införd den moderna språkvetenskapliga forskningen. Hans vetenskapliga författar verksamhet har varit synnerligt mångsidig. Han har ock skrivit i politiska frågor, utgivit åt-killigt i bunden form samt deltagit i kampen för nykterhetssträfandet.

På sin 60-åriga födelsedag blef den framstående vetenskapsmannen öremål för den härtligaste hyllning, i form af telegram, uppvakning och adresser.



W. T. EWERT.

65 år fyllde d. 25 nov. grosshandl. Wilhelm Theodor Ewert i Göteborg. Led. af Gtbg's Hospital, af A.-B. Gtbg's Bank, af Gtbg's o. Bohus Läns Sparbank, af Kielbergerska Flicksk., af Chalm. Tekn. Läroanst. Kassaförv. för Gtbg's Barnsjukh., för J. J. Dickssons stiftede Ordf. f. Sällsk. De Blindes Vänner etc. Led. af Drätselk. 01-03.



J. E. VALLIN.

Kungl. hofpredikanten Johan Erik Vallin fyllde den 28 nov. 60 år. Stud.-ex. 71, prästvigd 97, regementspastor vid Göta Lifgarde 82, hofpredikant och pastor i hofförsamlingen 84, kyrkoherde i Tullstorp och Svenstorp sedan 96.



E. SJÖBERG.

55 år fyllde den 16 nov. Justitiekanslern Emil Sjöberg i Stockholm. Stud.-ex. 70, v. häradshöfding 78, assessor i Svea hofrätt 86, revisi. o. sekr. 92, expeditionschef i landförsvarsdepart. 98, justitiekansler 99. Led. af Åtskilliga kommittéer.

(Forts. fr. sid. 120.)

och det är inte lätt att taga sig fram i det yrket . . . fastän, tillägger Karl plötsligt, med ett litet hopp i tankegången: — Han är då gift karl i alla fall . . . Men ser herrn, han flyttar på samma gång som gatorna . . . Inte sannt, i ett nytt kvarter, där ännu ingen annan finns, håller man tillgodo med den puckelryggige . . . tills det kommer en annan — då flyttar han med puckeln vidare.

Karl småler och slår ut med händerna (han gestikulerar som en skådespelare):

— Men det är ju tuffigt i alla fall, och man får ju lof att klara sig och hålla sig flott så godt man kan.

— Ja, svarar jag och ser plötsligt långt ut framför mig. Kanske gör hon på samma sätt . . .

Det glimtar till i herr Karls likgiltiga ansikte:

— Nå — ja. Det gör hon naturligtvis. Hon samlar lektioner i husen längst ut, det är klart . . . Det har jag aldrig tänkt på — så måste det vara.

Den unge mannen tiger igen med ett betänksamt eller uppmärksamt uttryck i sina ögon. Det är nästan som om han i tanken följde den gamla fröken i hennes lilla mantilj på hennes väg in genom de yttersta portgångarne och uppför de nya trapporna:

— Hon har gifvit konserter, säger han, och stämman är likadan som uttrycket i hans ögon.

— Hon har *spelat*, min herre, då hon var ung.

På en gång häjdar sig herr Karl (han tillåter sig tvåra öfvergångar, den käre Karl), i det han ånyo världsmannamässigt höjer på axlarna:

— Ja, min herre, säger han, en dag ligga vi där alla med näsan i vädret. Och så går han.

Men då han kommer tillbaka för att få betaldt, framkastar jag på måfå: — Ni är allt en klok man, Karl.

— Hur så?

Jag svarar: — Ni har i dag berättat mig ett helt lif. Och herr Karl, som inte förstår, stirrar på mig ett ögonblick, stirrar som om jag med ens blifvit en smula förryckt.

— Farväl, säger jag.

— Farväl, min herre.

Jag blef stående på restaurangens trappa.

Ja, där ute på andra sidan torget tog staden slut . . . men hon gick också alltid, det hade jag sett, åt det hållet — ut mot de yttersta husen.

För att samla lektioner.

Alltid i de bortersta husen.

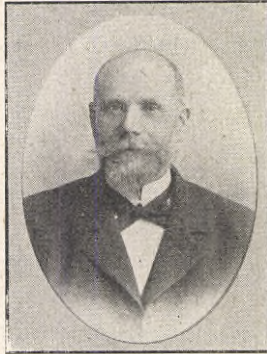


PORTRÄTTGALLERI



B. G. STRÖMMAN.

F d. öfverstelöjtnant Bengt Gustaf Strömman i Stockholm fyllde d. 12 nov. 75 år. Stud. ex. 52, aflade officersexamen 54. Samma år underlöjtn. vid Skaraborgs regt., befordrades till löjtn. 60, till kapten 77, till major 84 och till öfverstelöjtn. 88. Tog afsked ur krigstjänsten. 0.



G. F. A. GREFBERG.

Rådman Gustaf Grefberg i Söderköping fyllde den 13 nov. 65 år. Ordf. i Sparb. i Söderköping sedan 86, led. i styr. för Östers. ötl. Ensk. Banks kontor i Söderköping sedan 76. Led. i styrelserna för Läns- o. Brunnslasarettan.



A. A. F. STRÖM.

65 år fyllde den 11 nov, förste kassören i Sthlms stads sparb. Axel August Fredrik Ström Stud. ex. 63. kamalex. 64. t. f. kammarskrivare o. amanuens i statskontoret 74—85 förste kassör i Sthlms stads sparb. 89 Kanslist i Riksd. F. K. und. riksd. 74—81, kanslist vid K. m. ts orden 90.



P. F. CANELL.

Till ledamot af Riksdagens Andra Kammare för Nordmarks domsaga i Värmland har valts bruksägaren Fredrik Canell på Koppom.



K. SJÖBLOM.

60 år fyllde den 19 nov. trafikchefen Knut Sjöblom i Trelleborg. Stud. ex. 68, stationsinsp. i Trelleborg 76, trafikchef vid Lund—Trelleborg ooh Lund—Kjellinge järnväg 88, vid Landskrona—Kjellinge järnv. 93—06. Led af stadsfullm. 93—1900, af drätselkammaren 96—1900, af hamndir. 95—98 i Trelleborg.



C. MEURLING.

Kontraktspost, Charodotes Meurling fyllde den 19 nov. 60 år. Stud. ex. 65, prästvigd 71, kyrkoherde i Kristdala 74, kontraktspost i Tunaläns och Sewede kontrakt 98 Landsmansman, ordf. i Tunaläns vägstyr. m. m.



K. WARBURG.

55 år fyllde den 23 nov, professor Karl Warburg i Stockholm. Hellsidesporträtt och biografi återfinnes i ärg. II: 12.



L. G. W. PRINZENCREUTZ.

50 år fyllde den 13 nov, major Wilhelm Prinzencreutz i Gälle. Löjtnant vid V. V. C 87, major 02 distriktschef därstädes 02. Led. af stadsfullmäktige samt medlem af Byggnadsnämnd och Gatubyggnadskommitté 90—02 i Östersund. Led. af Gälle stadsfullmäktige 07.

En nyhet på järnvägstrafikens område är i Sverige användandet af motorvagnar. En blekingisk bana, Sölvesborg—Elmhults järnväg, är en af de första i vårt land som skyndat att förskaffa sig denna viktiga förbättring beträffande järnvägskommunikationerna, och sedan början af november går en dylik motorvagn, levererad af en svensk firma, Aktiebolaget Arlöfs mek. verkstad och vagnfabrik, i trafik på nämnda bana. Dess längd öfver buffertarna är 13,4 m. d en hjulbas af 8,2 m. Vikten är 26 tons. Maskineriet är efter Purrays system, och eldnigen sker automatiskt. Vagnen har plats för 50 passagerare och kan dragas 1 å 2 släpvagnar.

Maximihastigheten är 85 km. i timmen.

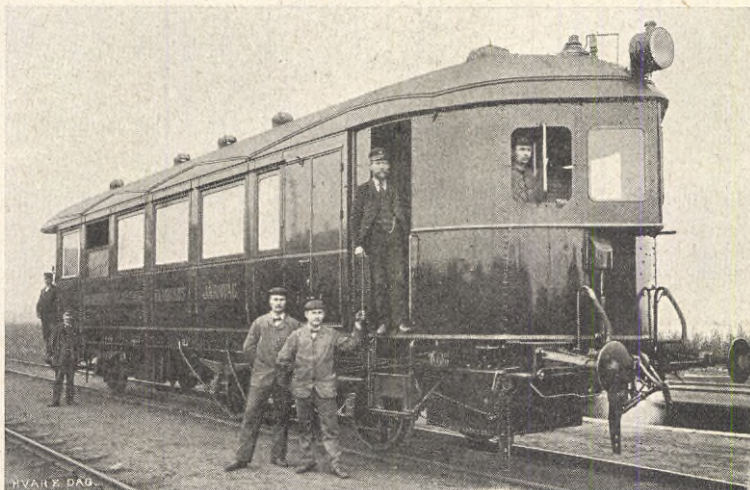


Foto J. A. Nilson, Sölvesborg.

ÅNGMOTORVAGN I SVENSK JÄRNVÄGSTRAFIK.

14-M: Bengt Sjöfersparv.

EN SVÅR LÅNGFÄRD.

Nyligen ankom till San Fransisco den svenska barken Medea, hemma i Göteborg, efter en ovanligt svår och mödosam resa, som räckt i icke mindre än öfver 7 månader. Fartyget har varit utsatt för storm och motiga vindar under nästan hela färden — i närheten af Cap Horn t. ex., dit ankomsten skedde under den allra värsta årstiden, fick man kvarligga i öfver en månads tid. Också har fartyget lidit svåra skador på vägen; och tre veckor före framkomsten till S. Fransisco insjuknade en stor del af besättningen i skörbjugg.

Man började redan befara förlisning, när till sist telegram anlände till Göteborg om det så hårdt hemsökta skeppets framkomst till San Fransisco.



GÖTEBORGSBARKEN MEDEA, som under 7 månaders långfärd öfver Atlanten varit utsatt för allehanda olyckor.



Foto E. Andersson, Insjön

ETT ÄLDRIGT ALTARSKÅP.

Kliché: Kem. A.-B., Bengt Silfversparre Sthlm.—Öbg.

Ett gammalt altarskåp af högt konstnärligt och kulturhistoriskt värde finns det på en undangömd plats i Ålskyrka, Dalarne. Statens historiska museum torde nu komma att söka förvärfa det för sina sam-

lingar, sedan amanuensen vid vitterhetsakademien dr Ekholm undersökt detsamma och konstaterat att skåpet, som förskrifver sig från 1400-talet, verkligen är ett framstående och ovanligt arbete.

Om tävlingsreglerna för HVAR 8 DAGS fotografipremiering, se omsl. nr 1 och 2.

HVAR 8 DAGS fotografipremiering

(utöfver vanligt honorar)

för insända fotografier till No 7 utföll med 2dra pris Kr. 10.—
För foto. å sid. 112 till Fotograf E. Blom, Västerås.

A. (aktualitet och värde i öfrigt)	2 point
B. (raskhet vid insändandet)	2 "
C. (utförande)	2 "
	6 point

IX ÅRG. 8^e HÄFTET INNEHÅLLER:

Jonas Henrik Kellgren. — Stockholms nya polishus. — Stadsfiskal L. Stendahl. — Nynäs' hafsbad inviges. — Intima teatern. — August Strindberg som målare. — Svenska sanatorier. — Chefsskiftet vid statsbanorna. — "Ett helt lif" af Herman Bang. — Arkitekten P. O. Hallman. — Kejsar Wilhelms besök i England. — Kristiansborgs nya slott. — Ett Duncaninstitut i Stockholm. — En 16-åring som nått mästerskapet. — Sveriges segerminnen. — Vår första landthushållningsskola — Hufvudstaden söker sig ut. — Veckans porträttgalleri. Motorvagnar i Järnvägstrafik. — En svår långfärd. — Ett äldrigt altarskåp.